

Eliza je sama doma

Co se stane, když matky
z předměstí vezmou věci
do svých rukou

Jane L. Rosenová

ROMÁN

metafora

Takhle se to stát nemělo. Když Eliza Huntová kdysi zakládala facebookovou Nástěnku pro ženy z Hudson Valley, tetelila se štěstím v domě na předměstí s dokonalým manželem a malými dvojčaty. Dnes, když je hnízdo prázdné a ona trpí mučivou agorafobií, se z někdejší záliby stalo jediné pojitko se životem tam venku. Popularitu nástěnky však ohrožuje existence dalšího mateřského fóra, a tak Eliza neváhá, když se naskytne příležitost dění na stránce poněkud oživit.

Z jiskry však vzplane požár. Olivii, novopečenou matku a věrnou čtenářku Nástěnky, zasáhne silou blesku. Allison potká v online prostoru přítelkyni, která o sobě neříká úplnou pravdu. A Amanda možná drží v ruce klíč k tajemství, které Elize brání překročit práh vlastního domu.

V nastalém chaosu je jen jedna věc jistá: Hudson Valley už nikdy nebude jako dřív.

Eliza je sama doma je romantický, vtipný a místy i syrový román plný naděje; příběh o ženském osudu a léčivé moci sesterské podpory, již si ženy dokážou poskytnout.

„Nádherný, hřejivý příběh o síle ženského přátelství, při němž se přes slzy budete smát.“

— Bookreporter

Jane L. Rosenová
Eliza je sama doma

Jane L. Rosenová

Eliza je sama doma

Přeložila Kateřina Harrison Lipenská

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

Copyright © 2020 by Jane L. Rosen

Translation © Kateřina Harrison Lipenská 2021

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2021

All rights reserved.

ISBN 978-80-7625-573-9 (ePub)

ISBN 978-80-7625-572-2 (pdf)

ISBN 978-80-7625-183-0 (print)

Pro mámu

„Budu se dívat na Měsíc, ale uvidím tebe.“

*Tato kniha je smyšlená. Jména, postavy, místa i události
jsou buďto výplodem autorčiny fantazie, nebo jsou využity
fiktivně. Jakákoli podobnost s reálnými osobami živými
či mrtvými, s obchodními společnostmi,
společenskými akcemi či restauracemi je čistě náhodná.*

Především buď hrdinkou svého života. Ne obětí.

NORA EPHRONOVÁ

PROLOG

Eliza Huntová odjakživa tíhla k sesterství. Proto – a taky kvůli sušenkám – se stala členkou dívčího skautského oddílu a na střední škole začala chodit do sboru, i když vůbec neměla hudební sluch. Proto na vysoké vstoupila do dívčího spolku; tehdy ji kluci znervózňovali, takže se po promoci nechala zaměstnat v marketingové firmě se ženským vedením. Ve společnosti přítelkyň a zcela spokojená procházela životem, až do jedné osudové noci v baru v Greenwich Village, kde se objevil přítel, kterého ani nehledala.

Eliza a Luke se do roka zasnoubili, v následujícím roce se vzali a brzy nato čekali dvojčata. Zanedlouho se čtyřčlenná rodina Huntových nastěhovala do tradičního koloniálního domu v Hudson Valley v New Yorku, v němž Eliza vyrostla, a všichni byli připravení žít šťastně až do smrti. Aspoň si to myslela. Netrvalo totiž dlouho a záchranná síť ženského přátelství začala Elize chybět. Stýskalo se jí po kamarádství, podpoře, vlídnosti, radách, smíchu, společném řešení problémů i povzbuzení, které čerpala ze společnosti jiných žen. Elize scházelo sesterství.

Přidala se do skupiny maminek s dětmi, začala hrát tenis a spoustu času trávila na místním hřišti, ale všechny tyhle interakce v ní vyvolávaly jen touhu po něčem hlubším. A protože toho se jí nedostávalo, rozhodla se najít vlastní řešení. Nechala se inspirovat tradičními nástěnkami v knihovně a supermarketech, koncept převedla do jedenadvacátého století a vytvořila on-line prostor pro komunikaci a podporu, který může člověk stejně jako většinu podobných moderních zdrojů nosit celý den v kapse. Pojmenovala ho Nástěnka pro ženy z Hudson Valley.

Vytváření a moderování nástěnky bylo pro Elizu okamžitým darem – přesně tím, co jí v životě chybělo. Když o ní a její nástěnce vyšel článek v místních novinách, počet členek se zečtyřnásobil.

Ukázalo se, že ženy z Hudson Valley rozhodně nejsou ve svém digitálním nadšení samy. V novinách psali, že v on-line prostředí se scházejí ženy od Manhattanu až po Bombaj, aby si mohly vyjadřovat účast ohledně problémů od pánevního dna po skleněný strop a všeho mezi tím. Na začátku se tu sdílely recepty a doporučení na doktory, ale postupně se z nástěnky stala improvizovaná elektronická tribuna, odkud mohly ženy do počítačově stvořeného světa vykřikovat nejniternější pravdy i obavy. Děti, kariéra, móda, láska, orgasmy, peníze a muži, to všechno byla pravidelná témata nekonečných, otevřených diskusí. Ženy se tu virtuálně držely za ruce při všech životních radostech a strastech. Je to příběh starý jako lidstvo samo, který se táhne už od biblického menstruačního stanu až k dnešním moderním on-line úlům – pouta mezi ženami pomáhají upevňovat pocit štěstí.

A Eliza šťastná byla – velmi dlouho. U toho novinového článku byla fotka, na které se opírala o stůl, vypadala

Eliza je sama doma

elegantně, a přitom nenuceně, ve skvěle padnoucí bílé blůze, úzkých džínách a balerínách bez podpatku. I po dvanácti letech pořád stála v rámečku na jejím stole vedle počítače. Když se na ni naposledy podívala, znechuceně se zašklebila. Tu usměvavou ženu s mladistvou tváří sotva poznávala. Docela ji překvapilo, že nikoho nenapadlo, kam se asi poděla.

KAPITOLA 1

Eliza Huntová

Eliza Huntová seděla na parkovišti u Stop & Shopu. Krk měla zmáčený potem a ruce se jí neovladatelně třáslly. Nebude to trvat dlouho a nezbude jí, než se na předním sedadle schoulit do klubíčka a vzdát to.

Podívala se z okénka na zvlněný tučný font známého jasně fialového nápisu a přečetla ho nahlas: „STOP & SHOP.“ Zastavte se a nakupte. Instrukce byly úplně jednoduché, přesto cítila, jak ji strach tlačí do sedačky.

Přiměla se soustředit a pokusila se sama sebe přesvědčit, aby vylezla z auta: „Elizo, na prodloužený víkend přijedou dvojčata ze školy. Musíš přejít přes to parkoviště a nakoupit pro ně jídlo.“

Nic.

Už dřív se pokusila přemoci paniku silou vůle, klidnými nádechy a výdechy, nádechy a výdechy, což byla metoda, kterou se naučila od psychiatra během první vlny agorafobie asi tak před třiceti lety. Ani tehdy jí to nepomáhalo. Zula si tenisky, sundala ponožky sající pot a zastrčila si je do teď už úplně mokrých podpaží. Naštěstí fungovaly výborně. *Jak se mi tohle stalo?* ptala se sama sebe. Odpověď

znala, ale jako obvykle neměla sílu si ji připustit. Dívala se směrem k obchodu, kde byla už tisíckrát, a zakřičela: „Vylez z toho auta, Elizo, sakra!“

Pořád nic, strach narůstal, místo aby ustupoval.

V téhle fázi života znala Eliza obchod Stop & Shop tak dobře, že by klidně mohla poslat někoho do uličky číslo devět pro nápoje a do uličky číslo pět pro mastičku Preparation H stejně sebevědomě jako místní manažer. Věděla, že když se jí podaří dojít do poloviny uličky čtyři ke svým starým dobrým přátelům, koblížkům s čokoládovou polevou, dostane do sebe dost cukru a zklidní se natolik, že po zbytek nákupu zvládne udržet paniku na uzdě. V dobách dospívání si podobnou krabici schovávala pod postelí před matkou, která sladkosti v domě netrpěla. Ať už ji trápila úzkost, potřebovala vzdorovat nebo jen hledala lék na pubertální bolístky, koblížky ji vždycky zachránily.

Zavřela oči a představila si tu známou modro-bílou krabici s průhledným víkem, viděla sama sebe, jak ji z obou stran otevírá a pak zhltně jeden... nebo dva... nebo čtyři. Myslela na první sousto – na ten jedinečný přechod z tvrdé čokoládové krusty do měkkého, vanilkově piškotového vnitřku – a v mysli i duši nechala rozlévat nádherný pocit očekávání.

„Soustřed' se. Soustřed' se na ten koblížek, Elizo.“

Než se stihla vzpamatovat, byla venku z auta, stála v uličce číslo čtyři a měla v sobě tři koblížky. Zabraly a ona se párkrát zhluboka nadechla, aby si účinek potvrdila. Vytáhla si z podpaží ponožky, hodila je do kabelky a vyhrabala nákupní seznam. Může jít na to.

Za půl hodiny se s přeplněným vozíkem postavila do fronty u pokladny. Tam její strach z toho, že bude muset vyjít ven, okamžitě rozptýlila živá konverzace probíhající

Eliza je sama doma

mezi dvěma mladými maminkami před ní. Jedna, s dítětem v šátku na břicho, pomáhala vykládat nákup druhé, která měla k sedačce vozíku přikurtované neposedné batole. Jakmile matka položila jednu věc na pás, batole jinou vzalo a hodilo ji zpátky do vozíku. Bylo to zábavné a Eliza nijak nespíchala.

Matka s miminkem řekla: „Celou noc jsem byla vzhůru a pročitala to nekonečný vlákno. Vidělas to?“

„Jasně že jsem to viděla. Byl to totální masakr.“

„Já prostě nechápu, že ty ženský všechno vykecají. Chápeš to: ‚Můj manžel trpí erektilní dysfunkcí, pomoc‘?“

„Aspoň, že to napsala anonymně. A kolik se jich ozvalo, aby jí daly odborný rady, říkala jsem si, že jejich manželé s tím určitě mají taky problém. Fakt síla, ten můj by mě zabil.“

Obě se zasmály. Eliza se nesmála. Jejich rozhovor ji hodně rozrušil. Osobně kontrolovala a schvalovala každý post zveřejňovaný na Nástěnce pro ženy z Hudson Valley a ten, o kterém se bavily, jí nebyl ani trochu povědomý. Odsunula stranou úzkost a neohroženě se vložila do rozhovoru.

„Nechci být vlezlá, ale nemohla jsem vás přeslechnout. Mluvíte o Nástěnce pro ženy z Hudson Valley?“

„Ne, ne. To je tak starý, unudilo by mě to k smrti,“ odpověděla žena s batoletem. Ta urážka se Elize odrazila ve tváři a druhá maminka si toho nejspíš všimla, protože se pokusila odpověď své kamarádky zmírnit. Elize bylo, jako by jí přisypala sůl do rány.

„To je stránka spíš pro *vaši* generaci. Tahle je nová a jmenuje se Holky z Valley a je spíš *pro nás*, víte.“ Její vysoký culík udělal piruetku, když ukázala na svůj obleček, který jako by sděloval, že si jen zrovna odskočila z posilovny.

Eliza sklouzla očima ke svému outfitu. Měla na sobě tričko, ve kterém spala, a tepláky. Už si ani nepamatovala, kdy naposled si oblékla legíny, natož džíny. Slíbila si, že než přijedou děti, osprchuje se a vyfouká si vlasy. A vezme si nějaké opravdové oblečení.

„Holky z Valley?“ zeptala se. „Kdy to vzniklo?“

„Pár měsíců zpátky. Je tam víc špinavýho prádla a mň se mluví o tom, jak ho vyprat.“

Eliza vycouvala s vozíkem a zajela k prázdné pokladně. Všechny myšlenky na nedávnou panickou ataku dočasně vytěsnil úplně nový strach. Že by o nástěnku už nebyl zájem? Bude chřádnout, až umře? To nesmí dopustit – zvlášť ne teď. Pročítání postů a sledování pozornosti, kterou vyvolávají, se stalo jejím nejsilnějším spojením s vnějším světem, a přestože jí bylo trapné si to přiznat, i jedinou emocionální vzpruhou, když nepočítala telefonáty s dětmi.

Najednou měla obrovsky naspěch, tentokrát nejen kvůli agorafobii. Netušila, jak to zařídit, ale nesměla dopustit, aby kvůli těm mileniálským maminám zbyla z její stránky jen hromada starého harampádí.

KAPITOLA 2

Olivia Yorková

Dárek k výročí měli doručit do deseti a Spencer, Oliviin manžel, slíbil, že se do té doby stihne vrátit. Často se mu stávalo, že si trasu běhu špatně spočítal, přidával si kilometry a s nimi i čas. Bylo nepravděpodobné, že ho bude mít při slavnostním odhalení po boku. Olivia si tuhle chvíli nepředstavovala tak, že bude u daru stát sama s kurýry.

Když uslyšela na štěrkú příjezdové cesty zvuk kol, napsala Spencerovi: Jsou tady. Kdyby byl doma, kde být měl, měla by ta zpráva na konci nejmíň tři vykřičníky. Chybějící interpunkce přesně odpovídala její náladě. Olivia byla zklamaná. Všechnu romantiku, kterou cítila, když poprvé uslyšela o chystaném překvapení, vystřídala zlost. Ozval se zvonek. Setřásla smutek a dveře otevřela s vlídným úsměvem.

„Pojďte za mnou,“ vyzvala se směsí nervozity a vzrušení dva muže třímající velkou krabici. Olivia a Spencer se se svou nádhernou holčičkou Lily přistěhovali do Hudson Valley teprve před šesti týdny, ale ona už si tady připadala jako doma. Na domě se jí líbilo úplně všechno, včet-

ně milého názvu ulice, Evergreen Lane, kde se rozhodla budovat rodinu. I když, „rozhodla se“ zavání tím, že z té změny nebyla tak úplně nadšená. Což ale nebyla pravda. Přestože to nebyl její nápad, postavila se Olivia Yorková k novému začátku jako téměř ke všemu, co jí přišlo do cesty: s upřímnou nadějí.

Byla holka z města a neměla nejmenší tušení, jak se žije na venkově. Zjevně i to, že novému domovu říkala venkov, a ne předměstí Manhattanu, bylo špatně a její manžel se smál pokaždé, když to vypustila z pusy.

Spencer měl dlouho v plánu, že se z Manhattanu odstěhují: budou mít zahradu pro děti, kde si budou hrát na čerstvém vzduchu, a navíc slíbil zlatého retrívra nebo standardního pudla nebo nějakou kombinaci obojího. Sám vyrostl v podobném prostředí a kanceláře multilevelové společnosti jeho rodiny, York Cosmetics, odtud byly jen kousek. Olivia věděla, že ani opačný směr dojíždění za prací, z centra na předměstí, nemohl soupeřit s lokalitou, odkud to měl Spencer do práce, co by kamelem dohodil. Olivia coby grafička na volné noze mohla pracovat odkudkoli. Připadalo jí sobecké trvat na tom, aby zůstali navěky ve městě, ačkoli pro ni to vždycky byla první volba.

Čekala, že má před sebou ještě pár dobrých městských let, než Lily trochu povyroste a Spencer přijde s nápadem na stěhování. Ale jakmile poprvé vešla do skleněného domu trčícího ze skalnatých břehů řeky Hudson, usazeného v tak dokonalém úhlu, že z obou stran skýtal výhled na kilometry daleko, po ničem jiném už netoužila. Nechala se přesvědčit ještě dřív, než došli do ložnice s velkými okny vpouštějícími dovnitř každický odstín neustále se proměňujícího listí, s výhledem na zčeřenou vodu a projíždějící lodě. Spencer nebyl hloupý. Věděl,

Eliza je sama doma

že jeho žena – obdivovatelka historie umění – nedokáže Hudson Valley odolat, stejně jako Monet nedokázal odolat Giverny. Když se po první prohlídce domu vrátili do města, zastavila se u stánku s novinami a koupila si nejnovější vydání časopisů *Architectural Digest*, *Elle Decor* a *Country Living*.

Olivia dala mužům instrukce, aby pověsili to, co i podle nich byla malba, nad krb v obývacíku. Odhadovala, že to bude dílo nějakého nadějného mladého umělce, kterého obdivovala, když Spencera vláčela galeriemi v Chelsea. Ani nevěřila, že ji poslouchá, natož aby zaznamenal nějaký její oblíbený kus a koupil jí ho jako dárek k výročí. Spencer ji uměl překvapit. Byl to jeden z důvodů, proč se do něj zamilovala. Vzhledem k tomu, že sama potřebovala mít všechno naplánované, díky nespoutané duši, kterou byl Spencer, vystupovala ze své komfortní zóny, a to se jí líbilo.

Když kurýři vytáhli obraz z krabice a odhalili plátno v celé jeho kráse... Olivia oněměla. Spencer nechal přemalovat jejich svatební portrét jako moderní verzi Botticelliho *Zrození Venuše*, v níž oba stáli na mušli v klidném moři.

Najednou byla ráda, že manžel není doma a ona si obraz může prohlédnout, aniž by ji pozoroval. Nijak nehodovala – mírně řečeno – novému trendu přepracovávání klasických maleb do pop artu, ale to Spencer nevěděl. A navíc, uvažovala, se nedalo popřít, že dar je to skutečně romantický. Ne sice takový, jaký by čekala, ale na druhou stranu mnohem osobnější. Raně renesanční vyobrazení bohyně lásky bylo zlatým hřebem jejich první společné návštěvy galerie, k níž Olivia Spencera donutila – byla to Uffizi ve Florencii – a tenhle dar měl zjevně být láskyplnou připomínkou jejich romantických začátků.

Olivia a Spencer se potkali ve vlaku v Itálii, když byli oba ve třetáku na vysoké a trávili rok v zahraničí. Ona cestovala se skupinou kamarádek z Wellesley a zrovna byla zabraná do románu *Pokoj s vyhlídkou*, který si vybrala zčásti proto, že se odehrává v Itálii. Byla zkrátka ten typ dívky, která ráda sladí knihu s cestou. Nevšimla si, že ji sleduje tmavovlasý Američan s modrýma očima sedící přes uličku. Upřímně řečeno, na Olivii se často někdo díval.

Byla velmi krásná. Nebyla dokonalá. Nos měla trochu moc dlouhý, uši jí možná mohli přišít, když byla malá, ale měla v sobě cosi zvláštního; totéž co vyneslo do záře reflektorů Carolyn Bessette-Kennedyovou, Julii Robertsovou a jim podobné. I v jejím případě se zdálo, že krása vychází z jejího úsměvu a stéká dolů po dokonale opáleném těle a štíhlých nohách.

Vyrůstala v New York City, a tak jí připadalo, že chlápci jsou všude, kde je ona. Stačil jeden úsměv a nezůstal jediný, který by nechtěl její číslo, který by nezavolał a nezavolał znovu – ale hlavně nebyl jediný, o kterého by stála a na jehož telefonát by čekala. Neustálá pozornost ji ubíjela natolik, že když přišel čas jít na vysokou, přihlásila se jen na dívčí školy. Ne že by muže neměla ráda, ale radši měla knihy a věděla, že i k mužům se nakonec dostane. A ten konec čekal ve vlaku do Florencie.

Když se Olivia vracela ze záchodu, našla na svém místě Spencera, který odmítal vstát, dokud nesouhlasila, že s ním zajde do jídelního vozu na drink. Na Spencerovi nebylo nic až tak výjimečného. Oliviiin svět byl plný pohledných, vzdělaných, bohatých mužů sportovních postav se zábavnými projevy nedospělosti. Neexistoval jediný konkrétní důvod, proč Spencer uspěl tam, kde se to jiným nepodařilo. Možná to bylo načasování, možná to byla Flo-

Eliza je sama doma

rencie, možná ta romantická kniha, kterou četla – příběh o poněkud vážné mladé ženě, která se zamiluje do volno-myšlenkářského mladého muže – nebo snad kombinace toho všeho: dokonalá bouře.

Šla s ním na drink, potom na večeři, strávila s ním zbytek času ve Florencii a pak absolvovali společnou cestu lemovanou slunečnicemi podél toskánského pobřeží až do Porto Ercole. Nebyl to její styl odchýlit se od plánu nebo se vykašlat na kamarádky, ale nějak se stalo, že jí učarovaly Spencerovy tmavě modré oči i to, jak ji těma očima svlékal. Než dojeli na pobřeží, byla vůbec poprvé v životě zamilovaná. A ukázalo se, že Olivia byla zamilovaná moc ráda. Obzvlášť ji těšil příslib, že je „zadaná“, který ji uspokojoval na mnoha úrovních.

Po evropských námluvách, které trvaly celý semestr, udržovali v posledním ročníku vztah na dálku. Při slavnostních příležitostech za ním jezdila na Dukeovu univerzitu a on ji zase navštěvoval v Bostonu, kde jen málokdy vycházeli z hotelového pokoje. Ještě před promocí si dali slib, o dva roky později se zasnoubili a po šesti letech už bydleli v novém domě v Hudson Valley a Olivia si prohlížela vyumělkovaný svatební portrét, zatímco jejich miminko klidně spalo v dětském pokojíčku.

Muži poodstoupili, aby zkontrolovali, jestli obraz visí rovně. „Co vy na to?“ zeptal se jeden z nich, takže ji vrátil do přítomnosti.

Na moment zaváhala. Byla to zvláštní kombinace klasického a moderního, stejně jako ona sama.

„Moc se mi líbí,“ rozhodla se v ten okamžik.

„Je to fakt krásný obraz,“ poznamenal druhý se skutečným obdivem.

Když je Olivia vyprovázela, u domu zastavil kombík s houfem dětí uvnitř. Dívala se ze dveří, jak žena, na kte-

rou čekala – jejich matka – vystupuje z auta. Olivia si byla celkem jistá, že má na sobě pyžamo. Šla jí naproti.

„Dobrý den!“ pozdravila, nadšená z toho, že se možná seznámí se svou první přítelkyní na předměstí. „Jo, dobrý,“ odpověděla žena, takže bylo zjevné, že kamarádit se nepřijela. Její tón a v autosedačkách připoutané tři děti, z nichž dvě plakaly, jasně ukazovaly, že na klábosení nemá náladu. Její chování, oblečení i skutečnost, že Olivii prodávala minimálně použitý sportovní kočárek Thule Urban Glide, naznačovaly, že Olivia tuhle ženu už nejspíš nikdy neuvidí, možná s výjimkou čekárny u dětského doktora.

Kočárek vyměnily za dohodnutých sto dolarů a jeho původní majitelka se měla k odchodu.

„Ráda jsem vás poznala!“ zkusila to ještě.

„Jo, nashle,“ ušklíbala se na ni žena, jako by Olivia mohla za to, že nevydržela u běhání.

Inzerát na ten úžasný kočárek našla Olivia na Nástěnce pro ženy z Hudson Valley, kam se přidala v ten samý den, kdy podepsali smlouvu na dům. S radostí zjistila, že našla zdroj všeho, co bude v novém životě potřebovat. Nemohla tušit, že se taky stane zdrojem toho, co jí ten nový život zničí.

KAPITOLA 3

Eliza

Eliza hodila tašky s nákupem na linku a začala se v nich prohrabovat. Teprve když vzorně uložila všechno mražené a chlazené jídlo, sesypala se jako bezmocná hromádka na podlahu v kuchyni. Zvládla koupit všechno, co měla na seznamu, za což byla vděčná. Ale každický kousek síly, kterou v sobě vykřesala v supermarketu, jako by cestou domů vyhlásil vzpouru a obrátil se proti ní.

Bylo by pro ni mnohem lepší, kdyby její manžel Luke věděl, co se děje, jenže posledních pár měsíců vynakládala maximální úsilí, aby všechno zakryla. V tom měla rozhodně praxi. Tohle možná sice bylo první vážné vzplanutí od střední školy, ale i v letech mezi tím vždycky preferovala bezpečí domova – často používala výmluvu, že má něco v troubě. Těžko říct, jestli tak ráda pekla a tak ráda spravovala nástěnku, nebo se jí jen zamlouvalo, jak ji obě činnosti připoutávají ke kuchyni a počítači.

Takže i když vždycky byla tak trochu domácí puťka, všechno to skrývání byla práce na plný úvazek. Seznam věcí, které ji dřív bavily a jimž se věnovala o víkendu, po-

stupně nahradil seznam propracovaných výmluv. Zdání zaneprázdněné ženy v domácnosti, která pořád buď přichází, nebo odchází, dovedla k dokonalosti – ve dnech, kdy obvykle hrávala, nechávala u vchodových dveří tenisovou raketu a věci nakoupené po internetu vkládala do starých nákupních tašek strategicky rozházených po podlaze v šatně vedle ložnice. Občas se musela uchýlit k nemoci: žaludeční nevolnosti nebo strašné bolesti hlavy. Ty se jí předstíraly snadno, protože obojí byly skutečné symptomy jejích úzkostí. Stačilo, aby se dostatečně přiblížilo inkriminované datum a ona neměla dost dobrou výmluvu, a už si masírovala spánky nebo zvracela do záchodu.

Ze začátku jí chyběl Luke, opravdu se jí stýskalo po jeho blízkosti. Co si pamatovala, odjakživa se těšili na tuhle fázi života, až děti vyletí z hnízda. Jako rodiče byli moc spokojení, ale taky byli moc spokojení, když spolu mohli být sami. V tom měli štěstí, že jiskření nevyhaslo a oba si společnost toho druhého skutečně užívali. V poslední době jí ale bylo zatěžko odpovídat na jeho starostlivé dotazy, měla mu za zlé, že přispívá k tomu, že se cítí úplně k ničemu. V takových chvílích, kdy si přála, aby ji prostě nechal na pokoji, aby si nemusela vymýšlet výmluvy, se obávala, že způsobila nenávratné škody svému manželství i své rodině.

Eliza se držela přesvědčení, které jí vštěpovali už od dětství, že o duševních problémech se nemluví. Přestože byla dost chytrá, aby věděla, že neustálý stres není dobrý pro její zdraví, psychické ani jiné, nikdy to nijak neřešila.

Tenkrát na střední škole, když jí agorafobie poprvé znemožnila normální fungování a strávila čtyři měsíce doma, její matka předstírala, že onemocněla mononukleózou. V období, kdy se její dcera potýkala s duševním

Eliza je sama doma

onemocněním, i když se projevovalo jinak, uviděla Birdie Reinhartová ve svém dítěti poprvé záblesk sebe sama. Elizina šlechtěná matka s lesklými zlatými vlasy, štíhlá jako proutek, by v žádném případě nepřiznala, že její dcera, která nezdělala ani lesklý, ani štíhlý gen, zdělila jen ten bláznivý gen.

Ode dne, kdy se Eliza narodila, pozorovala Birdie to buclaté miminko s hnědýma očima a tmavými kudrnatými vlasy a hledala aspoň kousek svého odrazu, ale žádný tam nebyl. Eliza vypadala jako Birdiina židovská matka, kdežto Birdie byla zjevným vedlejším produktem svého protestantského otce. V osmnácti si dokonce změnila jméno z Berthy na Birdie, čímž se oficiálně proměnila z Židovky na potomka anglických protestantů.

Tehdy na střední zmizel Elizin problém našťastí tak rychle, jako se objevil. Jednoho dne se probudila, oblékla se a odešla do školy. A bylo to. Nikdy nerozebírala s psychiatrem, s rodiči ani se svou nejlepší kamarádkou Amandou, proč k tomu vůbec došlo. O ničem z toho se vlastně už nikdy nikdo nezmínil.

Po letech, když se seznámila s Lukem a on se rozhodl zamilovat se do všech jejích chyb, o téhle pomlčela. Teď uvažovala, jestli kdyby k němu byla od samého začátku upřímná, ležela by i tak teď na podlaze v kuchyni s hysterickým záchvatem. Stejně jako téměř každý večer od předávání maturitních vysvědčení ji i teď ovládala vzpomínka na ten slavnostní ceremoniál.

Toho nádherného červnového dne seděla Eliza v hledišti ve školním sále zahalená do zvláštního pocitu hrdosti, který do té doby nikdy nepocítila. Ostatní rodiče ji na to připravovali, když jí říkali: „Vidět, jak si děti přebírají maturitní vysvědčení, tomu se opravdu nic nevyrovná.“ Těšila se, až to zažije na vlastní kůži.

S vidinou vši té slávy a okázalosti netrpělivě čekala, až obřad začne. Luke, úplně stejně natěšený, seděl vedle ní. Vzal ji za ruku, pevně stiskl, usmál se na ni a v jeho očích nebylo nic než láska. Takhle se na ni díval často. Nemohl tušit, jak moc to pro ni znamená. Měla mnohem tvrdší skořápku než on. Pochopitelně milovala jeho i dvojčata, jak jen dokázala, ale srdce měla schované za zdí – za hodně vysokou zdí. Lukovi byla obrovsky vděčná, že přes tu zeď neúnavně přeskakuje, a ten den z ní osobně sundala víc než jen pár cihel – srdce měla otevřené víc než kdy jindy.

Organizátoři si se slavnostním zahájením dávali na čas. Představila si, jak se děti řadí ve školní chodbě a snaží se vydržet zticha, ale jsou příliš rozrušené, než aby dokázaly stát na místě. „Představila si“ možná není správný výraz, lépe by to vystihlo „vzpomněla si“. Na stejné škole jako její děti maturovala asi tak před třiceti lety i ona. Stála v řadě ve stejné chodbě, kde teď čekala dvojčata, a s nejlepší kamarádkou Amandou celou tu frontu přeskládaly, aby mohly jít uličkou spolu.

Eliza sklouzla pohledem k Lukově ruce a uviděla, jak si pohrává s programem a roluje ho mezi dlaněmi, jako by válel těsto. Vzala mu ho, chtěla ho schovat pro příští generace. Narovнала ho, ohnula opačným směrem a pak ho na klíně uhladila. Brožurku otevřela, aby si ji přečetla, nejdřív na stránce se jmény studentů. Tady jsou, její maturanti, Kevin Hunt a Kayla Huntová. Když v duchu vyslovila jejich jména, téměř slyšela ředitelův hlas, jak je vyzývá, aby si šli pro vysvědčení. Představovala si jásot, který bude každého z nich doprovázet na jeviště. Napětí, které cítila uvnitř, bylo patrné i v sále.

Otočila na harmonogram akce a pročítala to, co už věděla. Po ředitelově projevu se slova ujmou dva studenti,

Eliza je sama doma

dívka, kterou znala už od doby, kdy chodila s jejími dětmi do školky, a chlapec, který hrál s Kevinem lakros. Byla zvědavá, co budou říkat ti mladí bystří lidé, kteří se chystají dobyt svět.

Otočila na další stránku. Při čtení se začala třást. Zkusila si položit ruce do klína a zklidnit je, ale jako by vůbec nedokázala tělo ovládat. Program spadl na podlahu a Luke se pro něj sehnul. Když jí ho podával, uviděla v jeho očích paniku.

„Panebože, Elizo, co se děje?“

Podpaží měla zmáčená potem, který se vsakoval do levandulových áčkových šatů s křídélkovými rukávy. Tolik se nadřela, aby se do nich vešla. Cítila, jak jí z hlavy sálá teplo v místě, kde na zátylku končí vlasy. Nad horním rtem se jí tvořily krůpěje potu a padaly jí do klína tak rychle, jako když zatéká do střechy. Srdce se jí v hrudi doslova třásl a nemohla popadnout dech, jako by byla pořád o krok za ním.

„Elizo, je ti dobře?“ zeptal se její manžel zděšeně. „Mám sehnat doktora?“

Podívala se na propocená kola v podpaží, teď už velikosti melounů.

„Ne, nic mi není. Jen mám nával horka.“ A tím mu předložila první přímou lež na toto téma.

Luka to uzemnilo, jako vždycky všechno, co souviselo s menopauzou nebo menstruací. Ozvaly se první známé tóny studentské hymny a všechny oči, včetně Lukových, se otočily ke dveřím sálu. Ty se rozletěly a dovnitř jimi po dvojicích vcházeli maturanti.

Eliza neslyšela jediné slovo z projevů, neradovala se z fotografií svých dětí v sestřihu. Seděla tam, omámená a zmatená, zatímco si Kevin a Kayla šli přes pódium pro vysvědčení. Vstala, když vstali ostatní přítomní, posadila

se, když se posadili oni, tleskala, když tleskali, ale z celého programu nevnímala vůbec nic.

Jakmile vrávoravě vyšla z budovy školy do červnového slunce, byla ráda, že přijeli dvěma auty. Unikla z davu a do svého nastoupila sama. Zamkla dveře a odjela jeden blok od školy, kde zhasla motor a křičela tak hlasitě a nekontrolovatelně, že ji napadlo, že možná umře. Uvažovala, jestli jí vybuchne srdce, přímo tam, a bude po všem.

A teď, když ležela na podlaze v kuchyni zbrcená potem stejně jako tehdy, ten hlasitý křik zase slyšela. Chvilí jí trvalo, než si uvědomila, že vychází z jejích úst.

KAPITOLA 4

Jackie Campbell

Jackie Campbell měl železné zvyky. Bez ohledu na to, co se v kanceláři dělo, odcházel vždycky tak, aby stihl vlak z nádraží Grand Central v 17:49 a byl doma včas na večeři se svou dcerou. A tak to mělo být i dnes večer.

„Když večeři s dcerami stíhal Obama, tak to rozhodně zvládnou i já,“ říkával v situacích, kdy se ta představa zdála být neuskutečnitelná.

Tedy, ne že by to nebylo náročné – často měl pocit, že by se potřeboval rozpůlit, aby mohl být na dvou místech najednou – ale společný večerní rituál byl posvátný. Šlo mu o to, aby se svou dcerou Janou udržoval hezký vztah, ačkoli ona po žádném vztahu s ním netoužila. A nikdy dřív to neplatilo tolik jako právě teď.

Jackie se odjakživa obával dne, kdy Jana dostane menstruaci. Když ji poprvé choval v jinak prázdném dětském pokoji a pomalu začínal chápat, že ji bude vychovávat sám, přesně takhle myšlenka mu proběhla hlavou. I přes ten nesnesitelný šok a potůčky slz si skutečně pomyslel: *Co budu dělat, až dostane menstruaci?* A obával se právem. Jako by si jeden večer šla lehnout coby nemotorné batole

a ráno se probudila jako mladá žena. Mladá žena, která najednou vypadala stejně jako její matka. Tuhle část měl Jackie moc rád. To, že znovu vídal Anninu tvář a občas její úsměv, byl dar, který ho nikdy neomrzí.

Ale včera dopoledne, když uprostřed jeho prezentace o současné ochotě k riskování v oblasti měnových obchodů přišla asistentka s telefonátem od hospodyně, se jeho obavy proměnily v realitu.

„Janě dorazila holčičí přítelkyně,“ oznámila mu hospodyně.

„No tak jí řekněte, že je Jana ve škole,“ odsekl, podrážděný, že ho vyrušuje kvůli takové hlouposti.

„Ne, ne, pane Campbelle. V odpadcích jsem našla špinavé kalhotky slečny Jany. Přišla jí přítelkyně a asi byste jí měl koupit nějaké dámské produkty.“

„Aha. Aha,“ zopakoval bezmyšlenkovitě. A pak znovu: „Aha.“

„Můžu vám něco poradit, pane Campbelle?“

„Prosím vás.“

„Nekupujte jí tampony. Jen vložky. Tampony vedou k sexu.“ Jackie cítil, jak se s ním místnost zatočila, když jí poděkoval a zavěsil. V duchu si zopakoval to varování a hlas hospodyně nahradil hlas samotného Boha: *Tampony vedou k sexu.*

Když schůze skončila, šel do drogerie a koupil všechny druhy vložek, které měli: maxi s křídélky, ultra tenké parfémované mini, supersavé noční, to všechno od různých značek s názvy jako Always, Ultra, Naturella a Discreet. Kdyby ještě žila jeho matka, celou záležitost by delegoval na ni. Dnes mu chyběla ještě víc než obvykle.

Ten večer přišel domů s nákupem ve třech taškách a stál přede dveřmi do dceřina pokoje. Než zaklepal, na chvíli se zarazil, aby si připomněl, že je dospělý muž:

Eliza je sama doma

úspěšný, schopný, a možná dokonce odvážný. I když zrovna v tu chvíli si moc odvážný nepřipadal. Nesměle zatukal.

„Pojď dál, tati,“ vyzvala ho.

Zatím dobré.

„Ahoj, holčičko.“ Posadil se na postel. „Je mi moc líto, že tady není máma nebo babička, aby si s tebou popovídaly, ale my dva jsme vždycky všechno zvládli celkem dobře, vid?“

Přikývla na znamení souhlasu.

„Takže, tady jsem ti koupil nějaký věci, co by se ti mohly hodit.“ Nervózně odhalil poklad v podobě vložek. Když to udělal, přál si, aby jich nebyl nakoupil tolik. Naštěstí pro něj se zasmála.

„Tohle já nepotřebuju, tati. Po škole jsem šla s Ivy a koupila si krabičku tamponů. Jsem v pohodě.“

„Tampony používat nemůžeš!“ vykřikl s naléhavostí, s jakou se obvykle ohlašuje požár v divadle nebo – v Jackieho světě – katastrofický propad Dow Jonesova indexu. Na její tváři se okamžitě objevil výraz, který říkal: „Ničemu nerozumíš a nenávidím tě.“ Zkusil zařadit zpátečku, ale ze zkušenosti věděl, že jakmile se adolescentní bouře jednou spustí, blesky srší několik dní. Nadechl se.

„Promiň, že jsem na tebe křičel. Doufal jsem, že bys mohla začít tady s těmi.“ Otevřel tašku. „Můžeš si vybrat.“ Vytáhl balení s křídélky. Někdy ve věku mezi třemi a čtyřmi lety trvala na tom, že bude nosit třpytivá vílí křídélka každý den, i v pyžamu. Vybavil si, jak spí na břiše, se zadečkem vystrčeným do vzduchu a křídélky na zádech, takže vypadala jako motýlek. „Tyhle mají křídélka,“ dodal s nadějí v hlase.

Bylo zřejmé, že narážku pochopila, ale nepřišla jí vtipná.